

Handläggare
Emelie Steen
Nina Ström
Sigrún Andersdóttir**Till**
Socialnämnden
2020-09-22

Stockholms stads riktlinjer avseende förenings- och kulturbidrag

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2020/410

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss om Stockholms stads riktlinjer avseende förenings- och kulturbidrag.

Lena Lundström Stoltz
FörvaltningschefViktor Morawski
Administrativ chef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har tagit fram förslag på stadsövergripande riktlinjer för hantering av ansökningar om föreningsbidrag. Riktlinjerna innehåller en definition av demokrativillkoret och förslag på hantering för att säkerställa att bidrag inte ges till föreningar eller organisationer som har en verksamhet som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter. Socialförvaltningen ställer sig positiv till att stadsövergripande riktlinjer tagits fram för att kunna säkerhetsställa att demokrativillkoret bedöms på samma sätt i alla nämnder.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har lämnat remissen ”Stockholms stads riktlinjer för förenings- och kulturbidrag” till socialnämnden för yttrande. Remisstiden sträcker sig till den 1 september 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen på Enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd i samråd med stadsövergripande avdelningen. Ärendet behandlas på förvaltningsgruppens möte den 19 augusti 2020 och på funktionshinderrådet den 20 augusti 2020.

Ärendet

I enlighet med kommunfullmäktiges budget 2020 ska kommunstyrelsen, i samarbete med berörda nämnder, ta fram stadsövergripande riktlinjer för föreningsbidrag som möter stadens demokrativillkor. De föreslagna riktlinjerna innehåller förslag på hantering för att säkerställa att bidrag inte ges till föreningar eller organisationer som har en verksamhet som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter.

Riktlinjer

För att säkerställa att bidrag inte ges till föreningar eller organisationer som har en verksamhet som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter ska nämnderna i sina riktlinjer eller rutiner för handläggning av föreningsbidrag föra in ett demokrativillkor.

I riktlinjerna finns förslag på hur nämnderna ska kontrollera föreningar eller organisationer i samband med ansökan om bidrag samt hur hantering ska ske i de fall en förening eller organisation inte uppfyller kraven. Riktlinjerna beskriver hur demokrativillkoret ska säkerhetsställas och vilken information som ska kontrolleras i samband med ansökan om bidrag.

Kontrollera att organisationen uppfyller demokrativillkoret

Bidragsgivande nämnd ska som första steg kontrollera att föreningen eller organisationen uppfyller demokrativillkoret. I riktlinjerna tydliggörs att nämnderna ska föra in ett demokrativillkor i sina riktlinjer eller rutiner för handläggning av föreningsbidrag. Huvudregeln är att den som ansöker om ett bidrag ska visa att samtliga villkor är uppfyllda, det gäller även demokrativillkoret. Om en förening eller organisation intygar att de uppfyller

demokrativillkoret och det av övriga uppgifter inte framgår annat, antas villkoret vara uppfyllt.

Vidare ges fyra övergripande exempel på ageranden som strider mot samhällets grundläggande värderingar kopplat till bidragsgivning. Bidrag ska inte lämnas till en förening eller organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten:

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket

Om en förening eller organisation har brutit mot demokrativillkoret kan den i vissa fall få bidrag om det finns särskilda skäl för det. Det ska särskilt beaktas om föreningen eller organisationen tagit avstånd från agerandet och om föreningen eller organisationen vidtagit adekvata åtgärder för att säkerhetsställa att agerandet inte upprepas. En prövning om en förening eller organisation uppfyller demokrativillkoret ska göras vid varje beslutstillfälle.

Kontrollera att föreningen eller organisationen har ett bankgiro- eller plusgirokonto registrerat

Bidragsgivande nämnd ska som andra steg i beredning av ansökan kontrollera att föreningen eller organisationen har ett bankgiro- eller plusgirokonto registrerat. I det fall föreningen eller organisationen inte uppfyller demokrativillkoret eller inte har ett bankgiro- eller plusgirokonto registrerat ska nämnden inte gå vidare med ansökan.

Granska övriga inkomna uppgifter

Bidragsgivande nämnd ska som tredje steg granska övriga inkomna uppgifter. I riktlinjerna beskrivs vad en ansökan ska innehålla samt vad mer för information som kan behöva inhämtas. Det framgår hur nämnderna ska bedöma ansökan och vad beslutet ska innehålla samt hur en uppföljning ska genomföras. Det står även kort om återbetalning och dokumentation från ansökan till beslut.

Avslutningsvis finns en kort rutin för svårbedömda ärenden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Övergripande synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till att stadsövergripande riktlinjer tagits fram för att kunna säkerhetsställa att demokrativillkoret bedöms på samma sätt i alla nämnder. Förvaltningen bedömer att den del av riktlinjerna som gäller definition och bedömning av demokrativillkoret som helhet är tydliga och användbara. Bland annat är det positivt med tydliga exempel på grundläggande värderingar.

Riktlinjer

Kontrollera att föreningen/organisationen uppfyller demokrativillkoret

Förvaltningen föreslår att ett förtydligande av vilka krav som ställs på sökande föreningen eller organisationen avseende demokrativillkoret skrivs ut i riktlinjerna, exempelvis att föreningen ska ta avstånd från våldsbejakande uttryck och åsikter, verka för likabehandling och ha en demokratisk struktur.

Ansvar för enskilda medlemmar

Förvaltningen föreslår att texten om att det kan ifrågasättas vilka värderingar föreningen står för kompletteras med att det kan finnas skäl att följa upp hur föreningen ser på medlemmarnas agerande. Samt att det läggs till en mening om att aktuell förvaltning föreslås kontakta sökande förening och be om en redogörelse för hur de ser på medlemmarnas agerande och vilka åtgärder som har vidtagit eller planerar att vidta.

Bedömning av ansökan

Förvaltningen föreslår tillägg till listan vad ansökan ska innehålla:

- Att föreningen ska redogöra för vad verksamheten ska leda till för deltagarna.
Denna redogörelse underlättar vid uppföljning för att se att verksamheten leder till önskat resultat.
- Föreningen ska ha rutiner för hur deltagarna ska kunna uttrycka åsikter och klagomål.
Att deltagarna har möjlighet att uttrycka åsikter på verksamheten är ett viktigt inslag i den demokratiska strukturen.

Bilagor

1. Stockholms stads riktlinjer avseende förenings- och kulturbidrag